

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

голова приймальної комісії

Володимир ПОНОМАРЕНКО

«   »

2022 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
076 Підприємництво торгівля та біржова діяльність
третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії

Харків, 2022

Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» є комплексним, включає теоретичні завдання (три завдання різного ступеню складності) в межах програми зі спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» рівня вищої освіти магістра.

Завдання вступного іспиту складено з метою виявлення компетентностей (знань, вмінь, навичок), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури (табл. 1) для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність».

Таблиця 1

Перелік компетентностей випускника відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 961)

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур. СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності. СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Екзаменаційний білет вступного іспиту включає теоретичні завдання різного ступеню складності. Виконання білету оцінюється за 100-бальною шкалою (табл. 2).

Таблиця 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у екзаменаційному білеті вступного іспиту

Рівень складності	Кількість контрольних завдань	Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті	Різновид завдань
I. Рівень складності	1	25	25	Теоретичне завдання
II. Рівень складності	1	30	30	Теоретичне завдання
III. Рівень складності	1	45	45	Теоретичне завдання

Приклад

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

здобувач ступеня доктора філософії

спеціальність 076 Підприємництво торгівля та біржова діяльність

(шифр та назва спеціальності)

ВСТУПНИЙ ІСПИТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №_

1. Сучасні теорії підприємництва
2. Нормативно-правові обмеження здійснення підприємницької діяльності
3. Стан розвитку консультативного підприємництва в Україні

Голова предметної комісії

ПІБ

(підпис)

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Еволюція теоретичних поглядів та концепцій підприємництва
2. Сучасний етап розвитку теорії підприємництва
3. Характерні риси притаманні підприємництву як стилю та типу господарської поведінки

4. Зміст та сутність функцій підприємництва
5. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві
6. Поняття і характерні риси підприємства, основні його види
7. Змістова характеристика виробничого підприємництва
8. Інноваційне підприємництво
9. Поняття, сутність та принципи торговельного підприємництва та посередництва
10. Характеристика підприємництва у сфері надання кредитно-фінансових послуг
11. Сутність та передумови здійснення підприємництва в сфері страхування
12. Сутність та види консультаційного підприємництва
13. Суб'єкти підприємництва у сфері надання консалтингових послуг
14. Еволюція форм оптової торгівлі
15. Поняття біржа та її види
16. Сутність та характеристика міжнародного підприємництва
17. Форми міжнародної підприємницької діяльності
18. Підприємницький маркетинг
19. Джерела фінансування підприємницької діяльності
20. Державна регуляторна політика в сфері підприємництва
21. Правове забезпечення розвитку підприємництва на сучасному етапі
22. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності
23. Державна реєстрація підприємницької діяльності
24. Обмеження підприємницької діяльності
25. Специфіка підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими товарами
26. Специфіка підприємництва у сфері надання кредитно-фінансових послуг (небанківські фінансово-кредитні установи)
27. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємництва в сфері страхування
28. Особливості створення суб'єктів підприємницької діяльності в сфері страхування
29. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємництва в сфері консалтингу
30. Регулювання біржової діяльності
31. Організаційно-правові основи франчайзингу
32. Організаційно-правові основи лізингу
33. Особливості створення стартапів
34. Організаційно-правові основи фандрайзингу

35. Організаційно-правові основи венчурного підприємництва
36. Класифікація податків та види податків в Україні
37. Спрощена система оподаткування підприємницької діяльності
38. Засоби державного регулювання підприємництва
39. Державна підтримка підприємницької діяльності
40. Грантова підтримка підприємницької діяльності
41. Стан розвитку виробничого підприємництва в Україні
42. Стан розвитку інноваційного підприємництва в Україні
43. Стан розвитку торговельного підприємництва в Україні
44. Стан розвитку посередництва в Україні
45. Стан розвитку підприємництва в сфері надання кредитно-фінансових послуг в Україні
46. Стан розвитку підприємництва в сфері страхування в Україні
47. Стан розвитку підприємництва у сфері надання консалтингових послуг в Україні
48. Стан розвитку підприємництва у сфері оптової торгівлі в Україні
49. Стан розвитку біржової торгівлі в Україні
50. Стан розвитку міжнародного підприємництва в Україні
51. Стан розвитку підприємництва у сфері маркетингу та реклами в Україні
52. Стан розвитку франчайзингу в Україні
53. Стан розвитку стартап руху в Україні
54. Стан розвитку венчурного підприємництва в Україні
55. Стан розвитку сільського підприємництва
56. Стан молодіжного підприємництва в Україні
57. Гендерні аспекти підприємництва в Україні
58. Стан розвитку мікропідприємництва в Україні
59. Стан розвитку великого підприємництва в Україні
60. Стан розвитку середнього підприємництва в Україні

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. –500 с.
2. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. – К. : КНЕУ, 2017. – 311 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25208/stvoren_vlasn_17.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

3. Лігоненко Л. О. Підприємництво і бізнес-культура: підручник / Л. О. Лігоненко, Г. Л. Піратовський, І. В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л. О. Лігоненко. – К.: КНТЕУ, 2011. – 508 с.

4. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т. О., Бірюченко С. Ю., Бужимська К. О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mgu.edu.ua/docs/biblioteka/osnovi_pidp.pdf.

5. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с.

6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань [Електронний ресурс] – Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

7. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань [Електронний ресурс] - Мін'юст України. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>.

8. Про ліцензування видів господарської діяльності [Електронний ресурс] – Верховна Рада України; Закон від 02.03.2015 № 222-VIII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

9. Про підприємництво [Електронний ресурс] – Верховна Рада УРСР; Закон від 07.02.1991 № 698-XII) – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.

10. Статистичний збірник «Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва»: 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ9_u.htm.

Додаткова

1. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», – 2014. – 304 с.

2. Виноградська А. М. Технологія комерційного підприємництва : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 780 с.

3. Горфинкель В. Я. Инновационное предпринимательство: учебник и практикум для бакалаврата и магистратуры / В. Я. Горфинкель, Т. Г. Попадюк; под ред. В. Я. Горфинкеля, Т. Г. Попадюк. – М.: Издательство

Юрайт, 2016. – 523 с.

4. Дубініна А. А., Міжнародне підприємництво : підруч. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 320 с.

5. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доповн. К. : Знання, 2013. – 407 с.

6. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку. Монографія. – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2008. – 397 с.

7. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : навч. посіб. для вищих навч. закладів / Авт. кол. : Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Вене-саар ін. / за ред. д-ра екон. наук проф. Ю. М. Бажала.— К. : Унів. вид-во ПУЛЬСА-РИ, 2015.— 278 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/27600/1/Bazhal_Innovatsiine_pidpnyemnytstvo_2015.pdf.

8. Колот В. М., Репіна І. М., Щербина О. В. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. – Вид. 3-є, без змін / В. М. Колот, І. М. Репіна, О. В. Щербина. – К.: КНЕУ, 2010. – 444 с.

9. Литовченко І. Л., Пилипчук В. П. Інтернет-маркетинг: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 184 с.

10. Марченко О. С. Бізнес-консалтинг : навч. посіб. / О.С. Марченко. – Харків : Право, 2019. – 204 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/742/3_Biznes-konsalting_NP_vnutri.pdf.

11. Мігай Н.Б. Підприємницький потенціал як стратегічний резерв підвищення регіональної конкурентоспроможності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bses_2018_30\(1\)_35.pdf](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bses_2018_30(1)_35.pdf).

12. Основи бізнесу: навчальний посібник / Я. С. Ларина, С. В. Мочерний та ін. – К: Видавничий центр «Академія», 2009. – 383 с.

13. Основи біржової діяльності: навчальний посібник / М. О. Солодкий, Н. П. Резнік, В. О. Яворська: [за ред. М.О. Солодкого]. – К.: ЦП Компринт, 2017. – 450 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1819_98954039.pdf.

14. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М.

Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sites.znu.edu.ua/science-earth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhova-diyalnist.pdf>.

15. Погорлецький А. В. Міжнародний бізнес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/66904/ekonomika/mizhнародniy_biznes.

16. Попова Н. В. Управлінський консалтинг : навчальний посібник / Н. В. Попова, К. Д. Гурова ; 2-ге вид. – Х. : Видавництво «ВДЕЛЕ», 2016. – 306 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/326465972_Upravlinskij_konsalting_navcalnij_posibnik.

17. Салун М. М., Іпполітова І. Я. Ефективність підприємницької діяльності в сфері сільського господарства України. Сучасні процеси трансформації у бізнесі та виробництві: теорія, методологія, практика (фінансовий сектор, аграрна галузь та сфера послуг): монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. – Дніпро: Журфонд. 2019. – 548 с. – С. 258-272.

18. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник для ВНЗ – 2-е вид. – Тернопіль: Карт-бланш, 2008. – 632с.

19. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ»», 2017 – 188 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Book_sotsialne-pidpryyemnytstvo_pidruchnyk.pdf

20. Тирпак І.В. Основи економіки та організації підприємництва: навчальний посібник з грифом МОН / І. В.Тирпак, В. І. Тирпак, С. А. Жуков. – К.: Кондор, 2011. – 284 с.

21. Управлінський консалтинг : підручник / [Безкровний. М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д.]. – К.: Видавництво Ліра-К, 2015. – 336 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lira-k.com.ua/preview/12163.pdf>

22. Shyian D. Impact of expectations on grain futures price formation / D. Shyian, I. Sakhno, K. Kramarenko, // Economic annals-XXI. - 2019. – 178 с.(7-8). – С. 123-133.

Голова предметної комісії

Марина САЛУН